

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvemski nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petk a Dtn 2.—, do 100 vrat Dtn 2.50, od 100 do 300 vrat a Dtn 3.—, večji inzerati petk vrsta Dtn 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod veča mesečno v Jugoslaviji Dtn 12.—, za inozemstvo Dtn 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNITVO IN UPRAVNITVO
LJUBLJANA, Knašičeva ulica št. 5
Telefon št. 3022, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODBUSNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Raben pri postnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ORGANIZACIJA PRESKRBE DELA

Važna konferenca vseh javnih borz dela v Zagrebu — Del poslovajna naj bi se prenesel na gospodarsko močnejše občine

Zagreb, 30. dec. Včeraj se je vršila v Zagrebu konferenca javnih borz dela, na kateri so razpravljali o delu in položaju borz dela v Jugoslaviji. Konferenca so se udeležili člani centralnega odbora za posredovanje dela v Beogradu, referenti osrednje uprave, predsedniki upravnih odborov in šefi vseh javnih borz dela ter zastopniki delavskih in delodajalskih zbornic. Letošnja konferenca je bila mnogo širša baš zaradi tega, ker je delovanje borz dela v sedanjih gospodarskih prilikah izredne važnosti in ker se je pokazala potreba da se centralni samoupravni odbor za posredovanje dela razširi, da bi mel čimbolj pregled.

Konferenca je otvoril predsednik centralnega odbora dr. Marijo Krmpotič, ki je pozdravil vse dole delegate ter v daljšem govoru orisal delo in položaj jav. posredovanja dela od prvih začetkov ter ustanove pa do danes. Pred prehodom na dnevni red sta bili odposlani pozdravni brzojavki ministrskemu predsedniku dr. Srčkiju in ministru socialne politike Ivanu Pucelju. V obeh brzojavkah se je izrazila tudi prošnja za odobritev, da se 10 milijonov od kredita za podpiranje brezposelnih dodeli javnim borzom dela za podpore brezposelnim.

Konferenca je nato prešla na dnevni red ter je razpravljala o pobiranju in razdelitvi dohodkov. Poročilo je podal referent osrednje uprave Milan Požega. Konferenca je nato razpravljala o proračunu centralne borze dela za leto 1933, ki znaša skupno 12.730.294 Din. Proračuni posameznih borz dela znašajo kakor sledi: Beograd 2.497.796, Zagreb 3.547.151, Ljubljana 2.011.454, Split 700.780, Sarajevo 1.431.824, Novi Sad 1.388.256 Din. Proračun osrednje uprave za posredovanje dela pa 1.561.931 Din ter za delavsko zavetje v Sarajevu 105.000 Din. Dr. Perič je nato poročal o or-

ganizaciji posredovanja dela, o poslovanju posameznih borz dela. O izdaji lastnega glasila za posredovanje dela ter o sodelovanju javnih borz dela z ostalimi javnimi in zasebnimi ustanovami za posredovanje dela. Po občini razpravi, v kateri so posamezni govorniki orisali položaj v posredovanju pokrajnih, so bile izvoljene posamezne komisije, ki so sestavile naslednje resolucije:

Prva resolucija govori o izpopolnitvi posredovanja dela in poudarja uvodoma potrebo čimvečje avtonomije osrednje in krajevnih samouprav. Poslovanje javne službe pri posredovanju dela se mora čimbolj popularizirati tako s strani delavskih kakor delodajalskih organizacij, da bi se nameršanje delavcev v čim večji meri vršilo s posredovanjem borz dela. V zvezi s tem priporoča resolucija izdajo lastnega glasila pod imenom »Glasnik službe za posredovanje dela«. K stroškom naj prispevajo vse borze dela v okvirju borze dela v Splitu naj se osnuje poseben odtsek za mornarje s podružnicami v Dubrovniku in Sibeniku. Centralni odbor naj prouči osnivanje borze dela za zetako banovino in eventualno priključitev zetske banovine javni borzi dela v Sarajevu. Prav tako naj prouči vprašanje združitve borze dela za primorsko in vrhasko banovino.

Resolucija priporoča dalje tesnejše sodelovanje med javnimi borzami dela in zasebnimi posredovalnicami ter naglašja potrebo razbremenitve borz dela na ta način, da se del poslova prenese na občine, zlasti na one, ki predstavljajo močnejša gospodarska središča. Na ta način bi se olajšalo delo javnih borz dela, obenem pa povečala podpora za brezposelne delavce. Resolucija poudarja, da bi se morale primerne določbe sprejeti v načrt novega občinskega zakona. Resolucija napoveduje prizva osrednjo upravo, naj v svojo odločnost

nastopi za omejitve zasebnega obrtnega posredovanja dela. Resolucija se napoveduje hvaljuje tisku, ki je doslej vedno in povsod podpiral delo javnih borz dela.

Druga resolucija se nanaša na finančne zadeve. Resolucija poudarja potrebo, da SUZOR pobrane prispevke po odbitku 7 odstotkov za svoje stroške in 10 odstotkov za osrednjo upravo in za rezervni fond takoj stavi na razpolago javnim borzom dela, in to najkasneje mesec dni po dospelosti. V nasprotnem primeru naj se zaračunajo obresti v višini obrestne mere za vloge pri Državni hipotekarni banki. Prispevki naj se razdele na posamezne borze dela v sorazmerju z višino pobranih prispevkov na njihovem področju. Izplačila iz fonda za borze dela po posebnih odlokih ministra socialne politike naj se zaračunajo na breme one borze dela, v koje koristi se ta izplačila izvrše. Izredne dotacije se morajo uporabiti za povečanje kreditov za izredno podporo. Obe resoluciji sta bili soglasno sprejeti.

Nato se je razvila daljša razprava o položaju poljedelskih delavcev v Vojvodini, kjer je okrog 80.000 takih delavcev, ki so odvisni izključno od svojega sezonskega zaslužka. Ob koncu je predsednik dr. Krmpotič v imenu centralne uprave izjavil, da bo zastavil vse sile, da se v resolucijah izražene želje izvršijo. Opozorjal je na to, da je institucija borz dela pri nas še zelo mlada in da zaradi tega ne more zadostiti vsem zahtevam in potrebam. Centralna uprava bo vselej rada sprejela vse dobromarne nasvete in predloge ter si prizadevala, da jim ustreže. Glede bodočega poslovanja je naglasil, da bo osrednja uprava dala krajevnim borzom dela čim širšo kompetenco, kar je tembolj potrebno, ker se glede na različne gospodarske in socialne prilike ne more vse borze dela ravnati po istem kopitu.

Kmetijska družba zadruga

Včeraj se je Kmetijska družba na izrednem občnem zboru prosovala v zadrugo

Ljubljana, 30. decembra. Včeraj smo poročali o izrednem občnem zboru Kmetijske družbe, ki se je na njem to 165 let staro društvo preosnovalo v zadrugo. Po včeraj navedenih govornikih je nastopilo še več drugih delegatov, zlasti važen in prepričljiv je bil pa govor ministra za socialno politiko g. Ivana Pucelja. Na predlog župana Azmana z Lesc je občni zbor pooblastil gg. Otona Detela, Iva Sancina, Lovra Petovarja, dr. Spiller - Muysa in Milana Mravljeta, da sestavijo zaključni račun in bilanco družbe ter izroče premoženje družbe z aktivni in pasivi novo ustanovljeni zadrugi Kmetijska družba v Ljubljani, registrirana zadruga z o. z. s sedežem v Ljubljani, ali pod slično tvrdko, ter da podpisajo potrebne listine in izjave za vpis lastniške pravice pri državnih zemljiščih na ime nove zadruge, ki prevzame vse premoženje družbe.

Pri poimenskem glasovanju je bil predlog sprejet s 183 glasovi delegatov in s 35 glasovi članov glavnega odbora, torej skupno z glasovi 218 upravičencev. Proti preosnovi je pa glasovalo 46 delegatov, dočim se je 9 delegatov glasovanja vzdržalo.

Predsednik g. Oton Detela je ugotovil dvotretlinsko večino za preosnovo ter konstatiral, da je s tem preosnova Kmetijske družbe v zadrugo postala pravomočna. Zborovalci so sprejeli izid glasovanja z velikim navdušenjem.

Takoj nato se je zborovanje pretvorilo v ustanovni občni zbor zadruge KD, ki ga je vodil dosedanj predsednik g. Detela. Narodni poslanec g. Mravljeta je prečital pravila nove zadruge, ki določajo, da je teritorij družbe vsa kraljevina, predvsem pa dravska banovina. V pravih je nadalje navedeno, da morejo postati člani nove zadruge vsi dosedanj člani KD, če se pravilno prijavijo in plačajo deleže po 10.— Din in njih sprejem odobri glavni odbor. Nova zadruga bo imela prav tako podružnice, kakor prejšnja, vendar pa bo tudi v bodoče premoženje podružnic zadruge formalno last vse zadruge, vendar bodo pa z njim razpolagale svobodno kakor so dosle. Nova zadruga pristopi k Zvezi slovenskih zadrug.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Detela Oton, veleposesnik, Predvor - Kranj; podpredsednik: Petovar Lovro, nar. poslanec, Ivanjokovi, in Sancin Ivo, načelnik kmet. oddelka v pokolu v Ljubljani; člani izvršilnega odbora: Ivan Grad, Beričevo; Ivan

Azman, posestnik in župan, Hraše-Lesce; Fran Hočvar, posestnik, Struge - Dobropolje; Ivan Pipan, posestnik, Vižmarje - St. Vid, Pestotnik, živinozdravnik, Ljubljana; Stanko Lenarčič, Nova vas pri Raketu; širši odbor: Martin Bajuk, Božjakovo - Medlika; Bučar Lavoslav, Kostanjevica; Gorečan Franc, Višnja vas - Vojnik; Florjan Gajšek, Zusem-Loka pri Zastou; Anton Kersnik, veleposesnik, Brdo - Laskovica; Albin Koman, nar. poslanec, Vižmarje - St. Vid; Alojzij Kolenc, učitelj in posestnik, Zagorje ob Savi; Stefan Kühr, posestnik, Puconci; Franc Mastnak, Dramlje; inž. Franjo Mikuz, Beltinci; Milan Mravljeta, nar. poslanec, Ljubljana; Josip Matko, Gotna vas - Novo mesto; Josip Omladič, Polče - Braslovce; Ivan Pucelj, minister, Velike Lašče; Josip Prijatelj, posestnik, Tržišče - Mokronog; Ferdinand Roš, Hrastnik; Jozo Rautar, živinozdravnik, Kamnik; dr. Spiller-Muys, agrarni komisar v p., Ljubljana; Terčelj Stanko, posestnik, Sv. Jurij ob Pesnici; Ivan Urek, nar. poslanec, Globoko - Brežice; Anton Zdošek, Hotunje - Ponikva ob juž. ž.; Jakob Zemljčič, nar. poslanec, Radenci - Radgona; inž. Franjo Palernik, nar. poslanec, Vuhred; nadzorni odbor: načelnik Andrej Zmavc, vinarški nadzornik, Maribor; podnačelnik Anton Meden, posestnik, Begunje pri Cerkljici; člani: Valentin Babnik, posestnik, St. Vid n. Ljubljano; Ivan Hodnik, Srednja vas v Bohinju; Ivan Rus, posestnik, Grosuplje; Josip Verbič, posestnik, Vrhnika 7; Josip Matijan, posestnik, Vižmarje.

Iz imen je razvidno, da je odbor pravi isti, kakor prejšnji odbor Kmetijske družbe, kar dokazuje, da hoče vzdržati kontinuiteto s prejšnjim delovanjem.

Ob 13.45 je bilo važno zborovanje zaključeno ter se je večina delegatov zbrala po obedu pri »Levu«, kjer sta poslanca gg. Petovar in Urek poročala o razdvojitvi kmetov in o novem občinskem zakonu, minister g. Ivan Pucelj je pa imel velik govor o splošnem političnem in gospodarskem položaju, zlasti pa o delu naših ministrov, senatorjev in poslancev v Beogradu. Priporočal je navzočim predvsem složno sodelovanje v KD in ostalih kmetijskih organizacijah, kakor tudi sodelovanje s poslanci, ker le na ta način se kmet more uspešno boriti proti gospodarski krizi. Prijateljski sestanek je zaključil podpredsednik KD g. Ivo Sancin z željo, naj vsi posvete vse svoje moči, napredu KD in delu za ozdravitev našega kmetijstva.

Nemška propaganda proti Poljski

Nemške brežične postaje v službi propagande za revizijo nemških vzhodnih mej. - Poljski odgovor na nemško gonjo

Berlin, 30. dec. AA. Vse nemške radijske postaje so bile včeraj pol ure na razpolago za propagando o problemu revizije nemških vzhodnih mej in odpravo poljskega koridorja. Napovedovalec je čital mnenja raznih tujih novinarjev in pisateljev, ki skušajo dokazovati, da je revizija poljsko-nemških mej potrebna. Sledil je propagandni govor s pozivom vsem Nemcem naj enodušno zahtevajo izpremembo mej, ki so za Nemčijo nečestne in neznošljive. Varšava, 30. dec. AA. »Ilustrowany

Kurjer Codzienny« je objavil članek pod naslovom »Odgovor 30 milijonov Poljakov«, ki naglašja, da predstavlja spomenika Poljskega inštituta s sodelovanjem mnogih inozemskih učenjakov, ki jo je podpisalo 50 poljskih organizacij in društov, nov dokaz enodušnosti vsega poljskega naroda nasproti vprašanju nedotakljivosti poljskih mej. Ta izjava je nov dokaz, kako krepka je fronta, ki jo bo postavila Poljska proti vsakemu napadu na njene meje.

likju Trojvestki prejel od japonske vlade zaupno obvestilo, da bi bila Japonska v gotovih okoliščinah pripravljena izpremeniti svoje odločilno stališče glede na zaključitev pogodbe o nenapadanju z Rusijo.

Konfinacijsko taborišče na Liparskih otokih bo ukinjeno?

Rim, 30. decembra. Kakor poročajo listi je vlada na svoji zadnji seji sklenila, da s 10. januarjem ukine konfinacijsko taborišče na Liparskih otokih. Kam bodo premeštili internirance za enkrat še ni znano.

Atentat na predsednika grške republike?

Atene, 30. decembra. AA. Oblasti so bile obveščene, da je prišlo v Grčijo več inozemskih anarchistov. Listi doznajajo, da so hoteli izvršiti atentat na predsednika republike Zaimisa. Obmejne oblasti in pristaniška nadzorstva so dobila ukaz, da morajo posebno strogo paziti na tujce, ki hočejo priti v Grčijo.

Katastrofa v madžarskem rudniku

Budimpešta, 30. dec. 3. V južno-madžarskih premogokopnih revirih se je v pretekli noči pripetila velika nesreča zaradi eksplozije plinov, pri kateri je izgubilo življenje 13 rudarjev. Nesreča se je zgodila v rovu pri Nagy-Manyoga v severnem delu obronkov gorovja Mecsek v globini 150 metrov, kjer se je zaradi eksplozije zemeljskih plinov rov sesul in pokopal 14 ljudi. Vseh 14 so spravili iz rova. Eden izmed njih je bil hudo ranjen, ostali pa so bili že mrtvi. Rudnik je oddaljen kakih 30 km severno-zapadno od Pečuja.

Smrt na ženitovanjskem potovanju

Paris, 30. decembra. Po poročilih iz Madrida je počno letalo, ki obratuje na progi Barcelona-Toulouse, padlo gorobe na tla ter se razbilo. V letalu je bil poleg pilota mladi par, ki je bil na ženitovanjskem potovanju. Pilot in žena sta se ubila, mož pa je bil hudo ranjen.

Hudi viharji na Atlantiku

New York, 30. dec. 3. Prekoceanski parnik »Majestic« je prišel v New York z zamudo 30 ur. Na Oceanu ga je zalotila silna nevihta. Nekoga mornarja je burja zagnala ob ograjo na palubi in je zaradi poškodb kmala malo umrl.

Matuska še ne bo izročen Madžarski

Budimpešta, 30. decembra. 3. »Uj Nemzedek« trdi, da je vest v bližnji izročiti atentatorja Matuschke madžarskemu sodišču neutemeljena. List ugotavlja, da se pristojne avstrijske oblasti še niso odločile za odgovor na zahtevo madžarske vlade po izročitvi Matuschke, ki je bila poslana na Dunaj že pred tremi meseci. Tudi predsednik senata kazenskega sodišča v budimpeštanski županiji Albert Marton je sotrudišnikom lista izjavil, da doslej z Dunaja še ni prispel nikak odgovor na madžarsko zahtevo.

Odmev Kreugerjevega poloma v Ameriki

New York, 30. dec. g. »Irwin Trust Company«, družba, ki je bila v poslovnih zvezah z »International Mac Corporation«, ameriško sorodno družbo Kreugerjevega koncerna, je tožila osem ravnateljev ameriške družbe za 250 milijonov dolarjev odškodnine, ker so prepuštili upravo njenih interesov Kreugerja in kršili svoje nadzorniške dolžnosti.

Gömbös o položaju na Madžarskem

Budimpešta, 28. dec. d. »Budapesti Hirlap« objavlja izjavo ministrskega predsednika Gömbösa, ki poudarja, da vprašanje madžarskega kralja in zasedbe madžarskega prestola v sedanjih težkih časih gospodarske krize ni aktualno. Vesti o nedavnih sestankih madžarskih, italijanskih in bolgarskih generalstabsnih oficirjev označuje kot neresnične. Govorec o notranjih gospodarskih težavah, poudarja Gömbös, da bo vlada izdala zakon o maksimiranju obrestne mere Razveseljiv znak izboljšanja položaja je vsekakor naraščanje hranilnih vlog, ki so se samo v teku novembra dvignile za 11 milijonov.

Potres v Mehiki

New York, 30. decembra. s. Kakor poročajo iz Mehike, je močan potres popolnoma razdejaval vas Tomathan v provinci Yaliska. Vsa vas je v razvalinah. Dosedaj poročajo o 27 mrtvih in 52 ranjenih.

Vremensko poročilo JZSS

Ljubljana, 30. decembra. JZSS je davi prejel nastopna vremenska poročila: Kranjska gora: —4, drobno mede, 10 centimetrov snega, v višini 30 cm, pršič. Bleč: —3, 15 cm snega, pršič, drobno mede. Bohinjska Bistrica: —4, 18 cm snega, v višinah pol metra, drobno mede. Logatec: —2, snega, 15 cm pršiča. Pokorje: —3, 10 cm snega, sneži dalje. To velja za vse poborske postojanke, dočim s Pece poročajo, da imajo pol metra snega, v Mežici pa 15 cm snega. Bistrica, 30. decembra. Na suhi podlagi je zapadlo 12 cm snega. Sneži še vedno, temperatura —3. Sneg je enakomeren. Smučarski tečaj, ki ga vodi g. Milan Zigon, se prične v ponedeljek 2. januarja 1933. Za dobro preživetje in goriko sobo po nizkih cenah je postribljeno v gostinah Lavrice in Lenarčič. Tečaj bo trajal do 8. januarja, po zaključku tega se prične drug tečaj. Pouk je brezplačen. — Smučarski odtsek DSSD.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2314.85—2326.21, Berkn 1369.39—1380.38, Bruselj 1108.35 do 1113.85, London 190.42—192.02, Newyork sek 5738.81—5767.07, Pariz 224.77—225.89, Praga 170.46—171.81, Trst 294.35—296.75. INOZEMSKJE BORZE Curih: Pariz 20.2837, London 17.21, New York 519.75, Bruselj 72.10, Milan 26.60, Madrid 42.45, Amsterdam 208.85, Berlin 123.75, Solija 3.76, Praga 15.38, Varšava 58.20, Bejscesta 8.066.

Pričetek novih bojov v Mandžuriji

Vpad kitajske vojske iz Jehola v Mandžurijo. - Zbližanje med Japoni in Rusijo

London, 30. decembra. d. Iz Mukdena poročajo, da se je položaj v Mandžuriji izpremenil čez noč. Bivši mandžurski guverner Čangsuliang je prekoračil s štirimi kitajskimi divizijami mejo pokrajine Jehol ob Mandžuriji. Japonci so pričeli razvrščati svoje čete ob meji Jehola in so se svažnosti že pričele. Japonske divizije v severni Mandžuriji so pričele ofenzivo proti obmejnim pokrajinam na severo-vzhodu, večina japonskih čet pa je zapletena v borbo s kitajskimi četami. Predsednik pokrajine Čenčitang je v proglasu na prebivalstvo napovedal Čangsulianu podporo, kakor tudi možnost splošne kitajske mobilizacije.

V poučenih krogih pričakujejo, da bo glavna vojaška akcija pričela sredi januarja.

Sanghaj, 30. decembra. g. V japonskih tovarnah za orožje in municijo, delajo dan in noč vojni material za armado. Japonska industrija je že popolnoma v službi velikopoteznega oborožitvenega programa Japonskega vojaštva, iz Evrope prihajajo stalno ogromne množine vojnega materiala, med njim tudi tone in tone strupenih plinov in kemikalij. Neki tehnik pripomi, nja, da ni nobenega dvoma več, da se Japonska v mrzlični naglici pripravlja za veliko vojno. Tako popravlja med drugim vasa vojna pristanišča in gradi nova. V zadnji dobi je nastalo šest velikih kemičnih tovarnov za izdelovanje strupenih plinov in ostalih za moderno vojno potreb-

nih sredstev. Trenutno gradijo nove jeklarne in železarne in tudi letalska industrija je bila velikopotezno organizirana in modernizirana. Japonski tisk si po zadržili omenjenega tehnika nič več ne prizadeva, da bi prikrival vojne priprave Japonske posebej v mornarici. Pri tem pa naglašja, da so vedno višje zahteve vojnega mornariškega urada za kredite in ugotavlja, da so ti ukrepi nacionalna potreba.

Moskva, 30. decembra. d. Uradno poročajo, da se nahaja kitajski general Ma, ki je bil že večkrat proglašen za mrtvega in ki je vodil ogorčeno borbo proti Japoncem v Mandžuriji, v Tomsku v Sibiriji. Generala Ma so ruske oblasti aretirale zaradi nedovoljenega prekoračenja meje. Na ruski osemstoji je prešel s četami kitajskoga generala Supengvona in je živel v počitku nepoznan.

Moskva, 30. decembra. g. Včeraj je ljudski komisar Kalinin na izredno svečan način sprejel novega japonskega poslanca v Moskvi. Pri sprejemu je novi japonski poslanec Ota naglašal, da bo aktivno pomagal pri obnovi diplomatskih odnosov med Sovjetsko Rusijo in Japonsko in končni izvedbi velikega dela za mir. V zvezi s tem zatrjuje, da bi bila baje Japonska v gotovih okoliščinah pripravljena pričeti z Rusijo pogajanja za zaključitev pogodbe o nenapadanju.

London, 30. decembra. g. Iz Tokija je prispela vest, da je ruski poslanec v To-

Načrt združitve dolenjskih občin

Občine naj načrt sprejmejo, da postanejo delavne in močne upravne enote

Trebnje, 29. decembra.

Občina Smarjeta s sedežem v Smarjeti bi se sestavila iz upravnih občin Smarjete krškega sresa in Bele cerkve novomeškega sresa ter davčne občine Zalovče in politične občine St. Peter. Prebivalcev oca 4200, ploščine 4987 ha. Davčna občina Zalovče je vfarana in vsolana v Smarjeto, Bela cerkev pa ima sasma je 1117 prebivalcev. Smarjete občinska uprava je že lansko leto izrazila željo, naj bi se priklopila novomeškemu sresu, saj je Smarjeta (sedež občine) oddaljena od Novega mesta le 14,4 km, od Krškega pa 32,2 km.

Občina Trebnje s sedežem v Trebnjem. Sedanjemu obsegu politične občine Trebnje se priklopi davčna občina Stefan iz politične občine Velika Loka. Davčna občina Sv. Stefan je vfarana in vsolana v Trebnje in leži tik sedeža bodeče oziroma sedež občine Trebnje. Davčna občina Sv. Stefan obsega naslednje vasi: Pristava, Studenec, Rožni vrh, Gor. Nemška vas, Sv. Stefan, Brema, Zidani most, Kamni potok, Belšinja vas in Grič. Tako povečana občina bo imela prebivalcev oca 3700, ploščine 5445 ha.

Velika Loka s sedežem v St. Lovrencu ob Temenici. Ta občina bi se sestavila iz sedanjih političnih občin Velike Loke (brez davčne občine Sv. Stefan), novomeškega sresa in Prapreč ter Stehanje vasi litijskega sresa. Občina Prapreč je cela vfarana v župnijo St. Lovrenc, ob občini Stehanje vasi pa Stehanja vas. Drugi kraji (Velike in Male dole, Gumbiče in Vrhi) so sicer vfarane v St. Vidu pri Stični, a so oddaljene od tam oca 6 km, od Sel pri Šumperku pa 1 km, zato se udeležujejo verskih obredov na Selih. Bodeča občina Velika Loka bi imela oca 29000 prebivalcev, ploščine pa 3875 ha.

Občina Mirna s sedežem na Mirni. Prebivalcev oca 2299, ploščine oca 3300 ha. Sedanji obseg te občine bi se povečal s ko-rekturo meje proti St. Rupertu do potokov Sotla in Četiška, proti Mokronogu s priklo-pitvijo vasi Gilne, ki je vfarana na Mirno, proti Trebelnem s prikloplitvijo cele vasi Debene (vfarane na Mirno), proti Trebnjem s prikloplitvijo vasi Stare gore, ki je vfarana na Mirno. Vse te poplave bi se izvršile na stroške občine Mirna. Vas Tihoboj pa bi se eventualno odedila in priklopila občini Moravče v litijemskem sresu. Ta vas je v okoličju vfarana pri Sv. Križu pri Litiji.

Občina Zagradec s sedežem v Zagradcu bi se sestavila iz sedanjih upravnih občin Zagradec in Sela Šumperk ter iz davčne občine Veliko Globoko iz sedanje upravne občine Ambrus. Prebivalcev bi imela oca 2100, ploščine pa okoli 4500 ha. Priklopila bi se tudi vasi Kitni vrh iz politične občine Krke, ki je sedaj vfarana in vsolana v Zagradec. Od davčne občine Veliko Globoko je spodnji del ob Krki vfarana deloma v Zagradec deloma v Krko, gornji del (Vel. in Mali Korin) pa na Krko. Zastopniki občine Sela Šumperk so se izjavili, da če njihova občina ne more dalje obstajati (519 prebivalcev), jim je vseeno, kam se dodele, ali k Veliki Loki ali k Zagradcu. Prometno in pridobitno spadajo bolj k Zagradcu, kakor pa k Veliki Loki. Oddaljenost je od Zagradca manjša kakor od St. Lovrenca. Pošto imajo sedaj v Zagradcu, kamor vodi najbližja občinska cesta preko Valične vasi. Če se zavže občina Zagradec, da bomo stroške sprememb davčnih občin, bi se mogli upoštevati tudi eventualno drugi predlog zastopnikov zagraške občine - priklopitev Dežje Vasi.

Občina Žužemberk s sedežem v Žužemberku bi se organizirala iz sedanjih davčnih občin Žužemberk, Smihel, Gorenji križ in Reber iz politične občine Žužemberške. Nadalje iz političnih občin Dvor in Ajdovec. Prebivalcev bi bilo 4639, ploščine pa 10.626 ha. Davčne občine Žužemberk, Gorenji križ in Reber tvorijo skupno z občino Dvor župnijo Žužemberk, Ajdovec je bil dosedaj samostojna upravna občina, a ima le 351 prebivalcev. Prometno gravitira na Dvor in bi mogel s to občino sestavljati samostojno upravno občino, a bi bila s tem pretrgana župnija in kršeno načelo, ki je odločilno pri komasaciji, da bi se priklopil Ajdovec. Prežni iz stvarnih razlogov, saj je le po kolovozni dostop mogoč iz ene občine v drugo skozi obširen gozd. Banovinska cesta iz Ajdovca vodi na Dvor, kamor je od nekdanj gravitirala. Trg Žužemberk sam od sedaj ni obstojal kot samostojna upravna občina, ima le 768 prebivalcev, torej 137 manj, kakor pred 32 leti, kar kaže, da ne napreduje. Tudi z davčno občino žužemberško bi ne mogel ustanoviti samostojne upravne enote, ker ima ta davčna občina s trgov in nekaj nad 1000 prebivalcev. Prehodna določila novega občinskega zakona dovoljujejo le onim občinam, ki so dosedaj kot mestne ali trške občine tvorile samostojne občine, da še nadalje obstajajo kljub temu, da imajo 2000 prebivalcev.

Občina Hinja s sedežem v Hinja z 2809 prebivalci in 8706 ha površine. Ta občina bi obsegala 4 davčne občine dosedanje žužemberške upravne občine: Hinja, Zvirče, Vel. Lipje in Selo pri Hinja. Dodali bi se davčni občini Vihnje in Ambrus iz sedanje upravne občine ambruske. Vei ti kraji so tako imenovani »Subakrajina«, samostojno in pridobitno enota, istoloko narodnostno in prometno. Žužemberški občinski zastopje je že pred 16 leti soglasno sklenil, da se izloči hinjska fara in da se tam osnuje nova občina. Hinjska župnija ima sedaj 1984 prebivalcev, ambruska pa 1035. Prva je večja in važnejša, zaradi tega je povsem umestno, da dobi sedež občine ona. Hinja ima sedaj pošto, dočim jo v Ambrusu ni.

IV. Izven sresa bi prišla: Občina Smuka, ki bi se združila z občinami Mala Gora, Polom in Stari log kot žužemberškega sresa. Občina meri 2711 ha in ima 594 prebivalcev. Izboljšavo osnuje narodno-

sti. S tem soglasna občinska uprava.

Ta načrt je poslan s prošnjo na izjavo oziroma izpolnjenja menaja pristojnih činitelj. Odklonilna stališča posameznih občin morajo biti utemeljena toliko za točko. V tem primeru se mora predlagati spre-menjen načrt, ki je boljši od tega ne samo za dotično občino, temveč tudi za sosedaje. Načela, predpisana po novem obč. zakonu, pa morajo občinske uprave upoštevati. Pod-pisi na morebitnih izjavah posameznih skupin, volilcev itd., morajo biti legalizirani po pristojnem sodišču ali notariju. Če kak urad ne bo poslal do 20. januarja 1933 iz-

Nov domač izum na polju smučarstva

Znani tekmovalci Rado Istenič je sestavil zelo dobro mažo za smučči

Ljubljana, 30. decembra. Slovenci se bomo glede smučarskih potrebščin prav kmalu osamosvojili in nam ne bo treba naročati dragega tujega blaga. Jeseni smo poročali o kombiniranih smučeh, ki jih je sestavil znani sportnik Šporn in ki po kakovosti prav malo zaostajajo za hikioryjevimi, so pa poleg vseh dobrih lastnosti še mnogo cenejše. Sedaj je prišel novi izum, ki bo, če se bo obnesel, popolnoma izpodrinil drage norveške in nemške maže.

Vsak smučar ve, kaj znači smučka maža. Nenamazane smučči so kakor kava brez sladkorja. Če imaš dobro namazane smučči, je smučanje prava radost in ni vzpona, ki ga ne bi z lahko premagal. Prav tako je maža glavni pripomoček za premaganje najrazličnejših vrst snega, kakor suhega, zmuznjega, mokrega itd. Dokler naši smučarji niso dobili znanega norveškega trenerja Hansena, ki jih je kot prvi seznanil z vsemi skrivnostmi uporabljanja norveških maž, je bilo pri nas sportno mazanje smučči malodane neznan stvar. Prej so naši tekmovalci govorili o rdečih, belih, plavih in rumenih etiketah ter so jim bila imena findal, klister, skare, tento, medium, kar se imenujejo razne norveške maže. Špan-ska vas. Nihče ni vedel, da se lahko ista maža uporablja za vzpon in za smuk.

Hansen je dal v tem pogledu prvo pod-lago, vendar moremo še vedno mirne duše trditi, da je danes še vedno najmanj 90% smučarjev v Jugoslaviji, ki ne znajo pravilno mazati smučči in to predvsem zaradi tega, ker niso samostojni in ker so maže predrage, da bi jih sami preizkušali. Namestu da bi poizkušali sami, vprašujejo prijatelje in jih kopirajo. Pri tekmovalcih pomeni dobro mazanje polovico uspeha, kar je najbolj dokazalo državno prvenstvo v Bohinju, kjer so naši tekmovalci, ki v kondiciji vsekakor niso zaostajali za Čehi, izgubili le zaradi napačnega mazanja. Med našimi najboljšimi tekmovalci je znano, da so n. pr. mojstri v mazanju Bervat, Banovec, inž. Janko Janša in Tinta in da naš najboljši tekmovalci Joško Janša ni poseben učenjak v tem pogledu.

Med smučarji je najbolj v rabi norveška maža »findal«, ki pa je zelo draga, saj stane zabojček celih 25 Din. Za maže se pora-

java osiroma sporočil obkupa, se bo smučar-ko, da splošno z načrtom.

Načrt združitve občin za novomeški sres je pred nami, leti je sestavljen po predhodnem analizi županov vseh občin in so bile želje in izneseni predlogi upoštevani, v kolikor je to dopuščala osnovna zakonska molbit po smerstih novega občinskega zakona. Vei drugi ugovori, ki so bili izneseni in se v načrtu niso mogli upoštevati tudi v bodoče, ako se ponovno imesejo, ne bodo upoštevani, ker ni zakonske osnove. Zato naj se vsi priadeži uradi posebo pa občinske uprave izrečejo za predložitveni načrt in tako pripravijo k čimprejšnjemu uresničenju združitve občin v našem sresu, kar bo srez tako tudi občine gospodarsko dvignil in bodo nove občine močne upravne enote življenja in delavnosti organi, da bo vključeni vsak nastoj in škoda na splošno po načetu osnove, ki jih predpisuje novi zakon o občinah.

S. N.

bi najmanj toliko, kot za celo smučarsko opremo in ni prav nič šudnega, da so se začele bistrje glave ukvarjati z vprašanjem, kako dobiti mažo, ki bo odgovarjala vsem zahtevam, bo pa poleg tega še ceneja. Na ta način smo dobili mažo domačega izdelka kakor Triglav, Smukol, Polo in druge, ki pa niso vdržale inozemske konkurence. Ka-že pa, da smo zdaj dobili mažo, ki prav nič ne zaostaja za najboljšimi norveškimi izdelki.

Znani tekmovalci dijak Rado Istenič, ki ga smučarji bolje poznajo pod imenom »Pesec«, je iznašel novo mažo, ki ima povsem enaka svojstva, kot findal. Kakor navadno vsak dober izum, je bil tudi ta v veliki meri slučajen. Istenič je doma našel neko maščobo, ki se mu je zdela pripravna za mazanje smučči. Pridal ji je še gotove mase in s svojimi tovarišmi Ladom Tinto, ki je znan strokovnjak v mazanju, začel preizkušati novo mažo. Vso lansko zimo, ki je bila prva dolga, sta preizkušala in končno sta dobila mažo, ki ima vse svojstva pristnega norveškega findala. Maža, ki sta ji dala ime »Tempoc«, se je obnesla na vseh vrstah snega ob najrazličnejših temperaturah. Zdjaj sta jo začela izdelovati na debelo, vendar gre delo le počasi od rok, kajti manjka jima potreben denar, ker sta vse pribranke porabila pri preizkušanju. Upata, da bosta našla mecena, ki jima bo ponajal in tako pripomogel, da bodo dobili naši smučarji ceno izvrstno domačo mažo.

Vsebinska zabožka je ne samo večja od vseh, kar se jih prodaja na našem trgu, temveč je tudi znatno cenejša. Zabožček Tempo findala, ki se rabi za srenj, pršič in okorjasti sneg, stane le 12 Din, torej za 13 Din cenejši od norveškega izdelka. Prijatelj sta poleg tega izdelala tudi Tempo mix in Tempo medium, prvi za srenj; pršič pri temperaturi izpod -5° C. drugi je pa uporabljen za nov sneg, suh in moker pri temperaturah od +2 do -20° C, cena je pa samo 8 Din. Sedaj pripravljata še klister in skare, ki se prvi uporablja za južni sneg, drugi pa za sneg pri zelo nizkih temperaturah in za impregnacijo.

Kaže torej, da smo se v pogledu izdelovanja smučarskih potrebščin povsem osamosvojili, saj izdelujemo že domače smučči, maže in izvrstne smučarske čevlje.

Za prvo silo ga je

Ljubljana, 30. decembra.

Davi smo si torej oddahnili, kajti pre-ričali smo se, da je Ljubljana za prvo silo dovolj bela. Ponoči je zapadlo nekaj centimetrov tega preblaženega snega, takorekčito na skrivaj, kar je bila sreča, da se smučarji niso preveč razburjali. Danes nosijo pač že z večjo upravičenostjo smučarske dresce, ki so jih nekateri začeli nositi že oktobra.

Tudi za vse ostale je dovolj snega. Na ukeah ga je toliko, da ne bomo pogrešali broze, brez katere si ne moremo misliti zime, tudi hišni posestniki imajo dovolj dela, ker morajo, reveži, čistiti hodnike pred svojimi hišami. To je strašna dolžnost, kar se pozna že po tem, da tu in tam nihče ne brska snega s trotoarja. Pa bi ga bilo res škoda, ker je tako deviško bel in letos se ga še nismo naučili. Kmet-je so se vozili danes v Ljubljano s sanmi, sneg pač najprej vpliva na promet. Vendar še ni mogoč od živga tramvaj, ki se junosko bori z njim. Tramvaj je zdaj postal zopet silno priljubljen, vse sili nani, ker se mesični kljub temu, da so tako težko pričakovali sneg, zdaj izgibljejo zasneženih ulic.

Ne smete pa misliti, da v Ljubljani tako strašno sneži, da bomo morali klicati na pomoč in oddajati SOS signale. Pomožna akcija je organizirana, da nas izkopi-je iz snega, čim ga bo dovolj zapadlo. Mestna občina ima dovolj stalnih delav-cov, ki se zajo tudi posvečeni klanju snega in ni treba še posebej naglašati, da so tudi vse brezposelni na preči, da takoj prikočijo na pomoč, čim jih pokliče na plan bela Ljubljana.

Sploh lahko rečemo, da nas je sneg vse neznanosko oswelil, razumljivo pa je, da se bo ta sreča najprej in najbolj oči-tovala v rasvoju smučarstva. Upajmo, da bo te dni napovedano najmanj 12 tucatov smučarskih tečajev. Upati pa tudi smemo, da dobimo še obilnejšo porčijo snega, da ga ne bomo pogrešali tja do binkošti.

Glede klanja snega opozarja mestna na-čelstvo v Ljubljani hišne posestnike, last-nike parcel itd. na dolžnost, ki jim jo na-laga paragraf 82 cestno-policijskega reda ljubljanskega. Čim zapade sneg, morajo imenovani posrčbeti, da so hodniki ob hi-šah in parcelah temeljito osneženi snega; snajenje in posipanje je izvršiti v širni hodnika ali pešpota, odstraniti je treba sproti zledene grače in kope snega ter

Iznajdljivost

Metličanov

Metlika, 29. decembra.

Metličani pa res niso od mah. Hočejo se uveljaviti na vse načine. Mlado, komaj ustanovljeno tujsko prometno društvo v Metliki, priredi letos silvestrovanje kot prvo svojo prireditev. Agilni dramatiški so z veliko ljubeznijo pripravili veselo Kotzebuevo: Raztresenec. Orkester vsak dan marširajo vadi. Slišati smo, kako so napravili ljubljanski novinarji na svojem koncer-tu v Unionu, pa so si mislili Metličani, kaj ko bi tudi mi malo zavrtili ta hrcani jo-jo. In še mislil bomo izvožiti, da bo prva v Jugoslaviji. Prijazni Beno Gregorič pa, če je že novinarjem dal jo-jo, ni pozabil ni-ti na Metliki, nego je še njo preskrbel s svojimi koleščki, da bo na zadnji dan sta-rega in prvi dan novega leta mislila vsa Metlika nani. Koleščkom pa je pridal še lčne koledarčke, da tako prvi vošči Beli Krajinu srečno novo leto.

In tako bomo po zaslugi agilnih Metličanov imeli za novo leto poleg krize še prvo mis jo-jo. Res sila zanimiva bo ta stvar, pa bodo morda še Črnomeljci prišli pogledat to kočljivo zadevo z koleščki. Se-veda bo tudi mnogo veseloga plesa, lepši deklet pa je v Metliki dovolj. In same pri-dne in pripravljive roke so to. Pravijo, da bodo prav okusno dekorirale dvorano. Prav je, da tudi dekleta enkrat pohvalimo. Ved-no le moške, kakor da so oni edini na sve-tu. Nihče niti ne pomisli, kaj bi ubogi moški brez našega lepega, nežnega spola. Miss jo-jo pa bomo še nastikali, da jo bodo vsi lahko videli po naši širni domovini in še v Ameriki, hier ma »Slovenski Narod« tudi mnogo naročnikov in prijateljev. To bo spet nekaj za Metliki!

Nizka vstopnina, pa torte in druga na-gradna darila bodo nedvomno privabila na zabavo vso mlado in staro Metliko, da ta-ko skupno v prijetni zabavi in prijateljskem pomenku pričakajo novo leto na za-bavi Tujsko-prometnega društva, ki ga čaka v novem letu tako mnogo težavnega in resnega dela za povzdigo mesta in okoličce v tujsko prometnem pogledu.

Vsem dobro zabavo in srečno novo leto!

Na Silvestrovo! Bomba smeha!

»Nezaželjeni sinček«

KINO »IDEAL«

Iz Trebnjega

Silvestrovanje našega šokola bo v prostorih g. Lojzeta Springerja v Trebnjem in ne v telovadnici na Marofu, kakor je bilo prvotno določeno.

Sokolska knjižnica postuje namestu jutri na Silvestrovo izjemoma danes zvečer, na kar občinstvo opozarjamo. — Jutri zvečer pa se vrši silvestrovanje našega sokolskega društva v prostorih na »Marofu« in vabi društvo na to družabno prireditev vse občinstvo. Zdravo!

Poslovanje kontrole mer. Kontrola mer pri sreskem načelstvu v Ljubljani bo uradovala pri postaji za kontrolo sodov v Novem mestu, in sicer 9., 10., 11. in 12. januarja 1933. Za bodeče uradne dneve v posameznih mesecih leta 1933 bomo datu-me še objavili koncem vsakega meseca, na kar opozarjamo obrtnike.

Z Jesenic

Jesenizanom ob novem letu. Novo-letno številko »Slovenskega Naroda« ho-mo poslati na ogled vsem, ki so naročili noveletne oglase in še mnogim drugim, ki se zanimajo za gospodarsko in kultur-no življenje doma in drugod v naši, da se bodo naročili na naš list, ki je največ-nejši dnevnik in državni. Prosimo pa one, ki bodo list prejeli, da nam izvolijo po-dopisnice čimprej sporočiti, če se žele na list naročiti ali ne, da se vemo ravnati. »Slovenski Narod« bo tudi v bodoče stal-no poročal o vseh zadevah ter bo pravi glasnik jeseniškega gospodarskega, kul-turnega in sportskega življenja. — Uprav-ništvo »Slovenskega Naroda«. Ljubljana.

Davčni razglasi

Ljubljana, 30. decembra.

Davčna uprava Ljubljana-mesto opozar-ja davkoplavalce na vložitev davčnih pri-jav glede dohodka od podjetij, obratov in samostojnih poklicev za priredbo pridobit-ne, davka na poslovni promet in luksuznega davka za davčno leto 1933. Vsa podjetja in obrati odnosno vsi poedinci, ki se bavijo s samostojnim poklicem ali ki so zavezani pridobitnemu davku na poslovni promet, ki ga plačujejo pavšalno, morajo od 1. januar-ja do vstetega 30. januarja 1933 vložiti pri pristojni davčni upravi prijave o dohodku in poslovnem prometu, ki so ga dosegli od teh poslov in opravili v poslovnem letu 1932. Družbe z omejeno zavezo so podvržene deloma pridobitni, deloma pa družbe-nemu davku. Prijavo je treba oddati osebno ali po pošti oni občini odnosno davčni upra-vi, na katere teritoriju je obrat. Kdor pri-jeve ne vložil v določeno roku, plača ka-zen 3% osnovnega davka, če je pa ne vložil niti na plemeniti poziv v nadaljnjem roku 8 dni, pa plača 10% osnovnega davka. Glede davka na poslovni promet je raali-kovati občemu 2% davku podvržene zave-zance in take, ki so podvržene tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet. Med prve spadajo pavšalisti, to so taki, katerih letni promet ne presega 500.000 Din, pa prodajajo blago, ki je podvrženo tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet. Ti morajo vložiti prijave o prometu v letu 1932, obenem s prijavo za pridobitno do 30. januarja 1933. Oni, ki njih letni pro-met presega 500.000 Din morajo vložiti pri-javo o skupnem prometu v 1. 1932, tudi eo

konca januarja. Davčno osnovo določi davč-ni odbor. Obrazi davčnih prijav se dobe pri davčni upravi.

Poleg tega opozarja davčna uprava na vložitev prijav dohodka, ki je zavezan dav-ku za rente za l. 1933. Vsi, ki imajo doho-dok iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic, morajo vložiti prijavo teh dohodkov od 15. januarja do vstetega 15. februarja 1933. Davk na rente se plača od dohodkov iz imovinskih predmetov in imovinskih prav-ic, ki niso zavezane nobenemu drugemu davku, torej zemljinarini, zgradinarini, pridob-nini, družbenemu in uslužbenemu davku. Davčna osnova za davčno leto 1933, so vsi faktični dohodki l. 1932. Prijavo mora vlo-žiti dotični, ki mu ti dohodki pritičejo. Če biva upnik v inozemstvu, mora vložiti pri-javo dolžnik, ki mora tudi namestu upnika plačati odpadajoči davk.

Beležnica

Koledar.

Danes: Petek, 30. decembra katoličani: David, Bredimir, pravoslavni 17. de-cembra.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Orlov.
Kino Ideal: Maradu.
Kino Dvor: Regina.
ZKD: Melodija 1000 otokov ob 14.15 in ob 18. v kinu Matici.
Dežurne lekarnе.
Danes: Bahovec, Kongresni trg 12, Ustar, Sv. Petra cesta 78, Hočevar, Ljub-ljana VI. Celovška cesta 34.

Izpod sita in rešeta

Prokleti materializem je zavladal na svetu — bog nam odpusti to pregrešno besedo — v višjih sferah se ne govori o nekem drugem, kot o vojnih dolgih, sveda se govori tudi v nižjih sferah samo o vražjih dolgih, in kaj bi še ome-njali druge strahote, reporcije, moratorij, izsiljevanje Amerike v pregreah in dol-gih tonemo in ni nikogar, ki bi nas po-duhovil. Vrste se naravnost prokleta leta in, pomislite v tako svetem času!

Da, sveti časi so zdaj, saj bo prihodnje leto zopet sveto. Samo do 2. aprila 1933, leto zopet sveto, ko se začne sveto leto, ki bo trajalo do 2. aprila 1934. Hudo nam je pri sercu, ker se ne prične vsaj dan prej. Vendar smo pa lahko presrečni, da bo potem zavladalo na svetu bratstvo, da ne bo več nihče govoril o dolgih, kot je na-povedal kapez o božiču, kriza bo prama-gana, veren svet bo drvel zopet v Rim, da bo sveto mesto lahko izgnalo hudčica z bel-cubom, v Rimu ne bo nihče tožil nad dolgi in vsi si bomo bratje po Petrovem noviču. Škoda le, da ne moremo tudi mi (in povsod drugje) napovedati svetih let, kjer zavladata materializem, se pravi, kjer usahnejo mošnjički. Da je materializem res strašen, se posna že po tem, da se prejšnje čase niso vrnila tako pogosto sveta leta. Prvo sveto leto je bilo l. 1300, drugo baje šele l. 1475, nakar so se vrstila presveta leta v preledku 25 let. No, zad-nje čase, je pa bilo že toliko svetih let, da je človek v zadregi, če ga kdo vpraša, kdaj je bilo kakšno nesveto leto. Zato je res nezastisljivo, da na ljudje v teh svetih časih takimi privrženci materializma, do nočejo živeti od samih odpadkov in pa-pevovih blagoslovov.

Iz Kranja

Dreščiče. Končno bomo morda tudi v Kranju dobili drsališče, ki ga zelo po-grešamo. Agilni odbor SK Korotana je sklenil, da bodo poizkušali sledeniti nogo-metno igrišče v Kokriškem predmestju. Priprave ao še v teku.

Spremembe voznega reda. Na sploš-no željo je družba Avtopromet Jezersko sprejela svoj voznj red. Od 1. januar-ja 1933 bo odhajal avtobus dnevno z Je-zerskega ob pol 7. uri, prihod v Kranj ob 8. uri. Iz Kranja pa bo odhajal ob 14. uri, prihod na Jezersko ob pol 16. ur.

Silvestrovo bo proslavil Gledališki oder Narodne čitalnice z običajno zabavo v veliki dvorani Narodnega doma.

Zvočni kino Narodni dom bo pred-važil drevi in jutri ob pol 11. uri ter na dan Novega leta ob 16., 18. in pol 21. uri duhovito in izredno lepo P. Abrahamovo opereto Srečna srca. Nastopijo Hermann Thimig, Lee Parry, Magda Schneider in Georg Alexander. Dodatek svočaj šurnati in šala.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 30. decembra: Zaprtlo.
Sobota, 31. decembra, ob 21. uri: Utopljen-ca. Izven. Znižane cene.

Nedelja, 1. januarja ob 15.: Srce igničk. Izven. Globoko znižane cene. Ob 20: Voda. Izven. Znižane cene.

Silvestrovo v ljubljanskem gledališ-ču. Na Silvestrovo večer sta v ljubljanskem Narodnem gledališču dve predstavi. Začetek obeh predstav je točno ob 21. Drama vprizori ta večer Nestrojevo burko Utopljenca, ki je bila pred dvema sezonama s tolikim uspehom izvajana na našem odru. V operi pa je druga repriza vlezabavne operete Pri belem konjčku. Za dramsko predstavo veljajo znižane cene, za opereto pa običajne operne cene. Ponovno opozar-amo, da se opereta Pri belem konjčku zaradi razmeroma visokih dnevnih stroš-kov za to predstavo ne bo mogla dati po znižanih cenah.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 30. decembra: Zaprtlo.
Sobota, 31. decembra ob 21.: Pri belem ko-njčku. Izven.

Nedelja, 1. januarja ob 15.: Madame But-terfly Izven. Znižane cene. Ob 20.: Pri belem konjčku. Izven.

Ponedeljek, 2. januarja: Zaprtlo.

Dnevne vesti

— Zakon o trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Avstrijo. V »Slovenskih Novicah« št. 302, z dne 26. t. m. je objavljen zakon o trgovinski pogodbi med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo, sklenjeni in podpisani v Beogradu 9. marca 1932.

— Ljutomer za priključitev Strigova. Na zadnji seji ljubljanske občinskega sveta je župan poročal o ukrepih za priključitev Strigova in okolice k sodnemu področju Ljutomera. Strigovo spada namreč v sodnem pogledu pod Čakovec.

— Hrvatski planinci na Liscu. Hrvatsko planinsko društvo »Sijemec« priredi na Silvestrovo skupni letni na Liscu.

— Izprememba rodbinskega imena. Banška uprava dravske banovine je dovolila Marjeti König iz Brezice izpremembo rodbinskega imena König v Zamparutti.

— Učiteljski smučarski tečaj. Smučarski tečaj za učitelje, ki je bil zaradi pomanjkanja snega prestavljen, se bo vršil neprekinjeno od ponedeljka do 2. t. m. dalje v Mojstrani in ga bo vodil priznani smučarski strokovnjak in učitelj JZSS g. Franc Rus. Tečajniki se sestanejo v ponedeljek 2. t. m. ob 10. v prostorih JUU v Frančiškanski ulici. Skupni odhod udeležencev izpred glavnega kolodvora. Za prehrano in prenočišče je preskrbljeno v hotelu Triglav v Mojstrani in stane vse skupaj dnevno samo 40 Din. Ekskurzivski oidek JUU, ki je aranžiral ta tečaj, bo preskrbel vsem učiteljem, ki morda ne bodo prejeli plače, brezobrotno posojilo do prejema plače. Razen učiteljev so vabljeni v tečaj tudi prijatelji učiteljskega stanu.

— Koledar društva jugoslovenskih obrtnikov za dravsko banovino. Društvo jugoslovenskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani je izdalo lepo ilustriran koledar bogate vsebine, ki bo dobrodošel ne le obrtnikom, temveč tudi drugim stanovom. Uredništvo koledarja se je izredno potrudilo in zbralo obilo snovi, ki jo bo lahko vsak s pridom porabil. Koledar je uredil Frido Lenari.

— Sprejemajte zapuščeno in osirotele otroke. V zvezi z razglasitvijo ozir. apelom kraljevske banke uprave glede sprejema osiroteh in zapuščenih otrok v brezplačno oskrbo ali pa za svoje, se vabijo stranke iz srezov Maribor desni in levi breg. Prevalje, Slovenigradec, Ptuj, Ljutomer, Dol. Lendava in Murska Sobota, ki bi želele sprejeti kakšnega otroka, da se izvolijo zgledati osebno ali pisмено pri upravi banovinskega dečjega doma v Mariboru. Strossmajerjeva ulica.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, v predelkih snež. Večraj je bilo v Dalmaciji deževno, v severozapadnih krajih države je pa snežno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 12, v Skoplju 1, v Mariboru, Zagrebu in Beogradu 0, v Ljubljani -1, v Sarajevu -2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771,8, temperatura je znašala -2.

— Otok zgorel. V hiši kmeta Tome Konjica v Pokupski Luki pri Karlovcu se je pripetila v sredo težka nesreča. Kmet je bil z ženo na dvorišču, v hiši je pa ostala 4letna hčerka Slavica. Igrala se je pri stedišču in nenakrat se je vnela na nji obleka. Začela je klicati na pomoč, prihitele sta oče in mati, ki sta jo brž polila z vodo, a hita je že tako opečena, da je kmalu v strašnih mukah izdihnila.

— Samomor kmečkoga fanta. V vasi Krasčič pri Jastrebarskem so našli v sredo obešenega 18letnega Dragotina Pužina. Oče je bil odšel na sejem in ta čas se je sin obesil. Kaj ga je pognalo v smrt ni znano.

— Umor 81letne starke. V Salovcih v Prekmurju so našli te dni obešeno 81letno Ano Lepcevo. Ker je živila starica v težkih gmočnih razmerah, so prvotno mislili, da si je končala življenje. Pozneje so se pa začele širiti vesti, da je postala žrtev zločina. Njeno truplo so odkopali in obducirali. Izkazalo se je, da je bila starica res umorjena.

— Dve nesreči. Jože Sinčič, 12letni posenetnik sin iz Planine pri Raketu, je večeraj popoldne zlezel na drvarsko kočjo, kjer se mu je za vrta streha in je padel s strehe. Zlomil si je desno nogo. — Vinko Jamnikar, sin kajzarja iz Dobrne pri Celju, je večeraj padel s poda in si poškodoval desno oko.

Iz Ljubljane

— Gradbena dela pri visokih železobetonjskih zgradbah dobro napreduje kljub mrazu. Pri delavskem azilu betonirajo tretje nadstropje. V izredno pospešenem tempu pa rastejo stanovanjski hiši na Dukičevem bloku ob Gledališki ulici. Začeli so graditi že peto nadstropje. Ostale tri zgradbe so pa že pod streho in zidajo v njih polnolne zidove.

— Policijska racija v ogrevalnici. V ponedeljek smo poročali, da je bila v mestu med prazniki cela vrsta pretopov in izgrediv. Večino pretopačev je policija prišla in zaprla in izkazalo se je, da so bili sami potepuhi. V mestni ogrevalnici so pijani brezposelni ponočnjaki že pred prazniki povzročili velik kaval. Zato je policija sklenila, da tudi v to gnezdo malo poseže. Davi je v mestni ogrevalnici v Kosovski ulici 3 napravila prav nepričakovano, a temeljito racijo. Rezultat je bil ta, da je policijski avto odpeljal na kriminalni urad 14 potepuhov, večinoma takih, ki ne spadajo pod mestno občino, žive na račun dobrote ljubljanskega prebivalstva in od podpore mestne občine, nabrani denar pa zapijejo. Policija izroči nekatere sodišču, večino pa izžene iz mesta.

— Na dobrodelni akademiji, ki se bo vršila v četrtek 5. januarja na Taboru, nastopi tudi mladinski orkester Glasbene Matice pod vodstvom prof. Karla Jeraja. Prof. Karel Jeraj je znan kot dirigent odličnih sposobnosti, ki zna tudi s mladino nastudirati komade do umetniške popolnosti, kar je posebno stajajo pokazal meseca avgusta na mladinskem koncertu, ki

se je vršil ob prazni slovenskega glasbenega festivala. Jerajev godalni orkester je močno zasledil in igra na akademiji najprej tri jugoslovenske narodne pesmi v priredbi prof. Jeraja, dalje Mokranjčovo drugo Rusovet in Jančičovo Mesto susto. Poleg godalnega orkestra nastopijo tudi izvrstni Trboveljski slavci. Predprodaja v knjigarni Glasbene Matice.

— Zglasitev 18-letnih mladencev in starejših nabornikov. Po mestu je nalepljen razglas vojaškega urada mestnega načelstva, ki poziva k zglastitvi: 1. vse v Ljubljano pristojne nabornike, ki so rojeni 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 2993, 2994, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3241, 3242, 3243, 3244, 3245, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3271, 3272, 3273, 3274, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 3317, 3318, 3319, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 3325, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338, 3339, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357, 3358, 3359, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3410, 3411, 3412, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424, 3425, 3426, 3427, 3428, 3429, 3430, 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436, 3437, 3438, 3439, 3440, 3441, 3442, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3453, 3454, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3460, 3461, 3462, 3463, 3464, 3465, 3466, 3467, 3468, 3469, 3470, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3476, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481, 3482, 3483, 3484, 3485, 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 34

Kornel Makuszyński

Nočno srečanje

Prijel je Stalinskega rahlo pod roko in krenila sta v ozko ulico, kjer so se pričeljal vrtovi in prazna zemljišča.

— Tu je odprtina v lesenem plotu, za njim pa moja poletna prestopica. Videli ne boste ničesar, ker je zelo temno, pač pa že poznate pot in če bi vas kdaj mikalo preživeti nekaj trenutkov v zanimivem pogovoru, me najdete tu. Prosim vas samo, da udarite trikrat s kamnom ali polenom po plotu, kar mi pove, da prihaja prijatelj, kajti če ne bom na to opozorjen, zbežim čez vrt.

Stalinski je poslušal in molčal. Čutil je, da stresa moža strupen nočni mraz, da bi rad govoril mirno in z meglo besed zastrl strahoto bede.

Doigo je zrl na ta pusti kraj, ker je spala noč na zemlji, ki jo je bil razmočil jesenski dež. Potem je krenil počasi proti domu. Stari mož je odšel z njim.

— Spremim vas, — je dejal tiho, — dobri ste bili z menoj.

— Kaj nimate nikogar na svetu? — je vprašal Stalinski.

— Sem sam kakor balon v stratosferi in nepotrebem kakor Društvo narodov.

— In v tem brlogu spite?

— Ne vedno. Pozimi bivam pri dobrih ljudeh, ki mi dovoljujejo spat na močnem stroju, zvanem munga, ki jim ga zato poganjam, kakor Samson ročni mlin. Sem cenena naravna sila do trenutka, ko me ti dobri ljudje nadomeste z elektriko. Takrat pa izpremenim bivališče in delo. Spomladi in poleti, pa tudi tja do pozne jeseni preživim v tej okolici pod zaščito zvezd, a moj angel varuh odganja z ognjenim mečem policaje. Moja neumna navada je poštenost.

Stalinski je razmišljal, kaj prav za prav pomenijo te besede, izgovorjene s pritajenim glasom, kakor da mu odkriva ta stari mož svojo globoko obup. Postalo mu je zelo hudo, da mora svoločiti mož sredi vlažne noči, sredi mnogih hiš, ki v njih ljudje mirno spe, in čakati, kdaj se bo lahko skrivil v zapuščenem kočju. In ta mož ne preklimlja, temveč barva črne besede s takimi nebeskimi barvami, da bi človek mislil, da je vse tako, kakor mora biti.

Stalinskega je stresel mraz, ko je pomislil, kako mora tega siromaka zebsti. Kar se je ustavljal in segel po denarico.

— Vzemite tole, gospod, — je dejal in mu ponudil bankovec.

Stari mož je tiho vprašal:

— Tema je. Je to cigareta?

— Ne... Denar...

— Denar? Takoj... takoj... Moram se spomniti, kaj je denar. Nekoč sem vedel...

— Nikar se ne branite, kar vzamite, pa bo, — mu je prigovarjal Stalinski.

— Kaj mi ga posojate?

— Ne, podarim vam ga.

— Torej to ni posojilo? Če je tako, ga pa ne morem sprejeti. Če bi mi posodil nekaj denarja, in sicer na častno besedo, bi ga morda še vzel, kajti po vseh veljavnih običajih bi ne bil dolžan vrniti ga, toda na drugi strani bi me zopet pekla vest, če bi vam ne vrnil denarja, ki ste mi ga posodili v težkem

trenutku. Ne izkušajte me.

Stalinski se je nestrpno zganil.

— Torej ne sprejmete?

— Ne morem. Ne prenesel bi misli, da bi utegnili videti v meni falota, ki vas vodi po zakotnih ulicah ter vam razkazuje pasjo hišico in svoje sive lasse, da bi izrazil od vas nekaj denarja. Hvala vam iz vsega srca. Bili ste dobri z menoj. Izkazali ste mi mnogo sočutja. To je bilo lepo, zelo lepo, da niste narhulili razcapanca in zbežali pred bedo. Blagosloviljam vas... Spravite denar in pojdite spat, pozno je že in pršiti začelja. Dež bi vas premočil.

— Vas pa ne? — je vprašal Stalinski skoraj obupano.

— Mene? Samo težki, utrgani oblaki bi mogli vse izpremeniti. Vajen sem... privadil sem se... Zdi se mi, da je to vaša hišica, a jaz tudi že lahko varno vstopim v svoj grad.

— Tam boste spali?

— Očividno tam, razen če bi se bil že drugi melanholik zavallil na mojo posteljo; toda brlog je dovolj velik.

— Danes pa že ne pojdete tja, — je dejal Stalinski po nenadni odločitvi.

— Oprostite, toda v Evropskem hotelu sem očividno v raztresenosti pozabil naročiti apartament in zato se vračam na svoj dom.

— Ne, nocojšnjo noč preživite pri meni.

— Nisem dobro shišal. Kje naj prebijem noč?

— Pri meni.

Stalinski ni mogel videti, da je zakrila oči starega moža za hip megla, vendar je pa moral slišati v njegovem molku glas, drhteč od silnega razburjenja, ker ga je naenkrat sam začutil v kotičku svojega srca. Starec je nekaj šepetal, kakor bi ne mogel dovolj hitro pozlatiti besed, ki jih je nameraval izgovoriti. Zato je vrnil ta občutek nazaj v srce kot v zakladnico. Šele čez nekaj časa je dejal z jasnim glasom:

— Ne smete misliti, da padajo moje solze na tla; ne, dež rosi tla. Sicer bi se pa prav nič ne čudil, če bi bilo tako. Čudno govorite, mladi gospod. Ste pri zdravi pameti?

— Prepričan sicer nisem, mislim pa, da sem, — je odgovoril Stalinski, ki je bil postal brez vzroka naenkrat vesel.

— Morda ste danes pregloboko pogledali v kozarček.

— Izključeno, ker sem bil na obisku, kjer so mi postregli samo z jabolčnikom.

— Torej je gotovo, da niste pil. Očividno niste pijani, pa hočete, naj grem z vami?

— Iskreno vas prosim in vesel sem, da boste nocoj spali kot človek.

— Ali me ne vržete ven, ko me zagledate pri luči?

— Se na misel mi ne pride; sicer sem vas pa itak že videl pri luči na cesti.

— In če bi se mi ob pogledu na posteljo zmešalo, ali me ne boste ustrelili?

— Izročim vam samokres.

— Vidim, da ste pravi gentleman; podjiva v božjem imenu.

— Tod, prosim... vstopite.

— After you, sir! Haha!

— Čemu se pa smejete?

— Nič, nič... Temu, da je nekoliko prismojeni Diogenec našel sod.

Pogled v brusilnico demantov

Tri leta se mora brusiti učiti, predno dobi v roke prvi demant

Mesto Amsterdam, ki šteje okrog 650.000 prebivalcev, je zaslovelo med drugim tudi po trgovini in brušenju demantov. Tu je osredotočena skoraj vsa trgovina z dragulji in mesto samo ima tako zvano demantno borzo, ki se na njej sklepajo kupčije izključno za demante. Z brušenjem surovih demantov, ki prihajajo iz južne Afrike, Indije in Brazilije, se peča v Amsterdamu več velikih tvrdk. To so zlasti tvrdke Ascher, Tolstraat, M. E. Coster in Eduard van Dam. Največja med njimi je tvrdka Tolstraat. Od središča mesta Rembrandtplein (Rembrandtov trg) je tvrdka Tolstraat oddaljena pičle pol ure. Ta tvrdka je imela še pred tremi leti zaposlenih 600 delavcev in delala je skoraj izključno za izvoz.

Večina krasno brušenih demantov je šla v Ameriko. Zdej je pa kupna moč in zanimanje za demante tudi v Ameriki padlo tako, da je zaposlenih v podjetju samo še 30 delavcev. Gospodarska kriza je zadela tudi to panogo. Poleg tovarne v Amsterdamu ima tvrdka delavnic tudi v Versaillesu. V brusilnici demantov ne sme nihče, ki nima priporočilnega pisma. Če ne obvlada dobro holandsčine, si lahko pomaga z angleščino, francosčino ali nemščino. Tovarna je veliko trinadstropno poslopje s štirinadstropnimi prizidki. V nji je cela vrsta ogromnih delavnic z velikimi okni, da so delavnice svetle. Povsod vlada vzorna čistoča. Po pregledu vaših priporočilnih pisem in drugih formalnosti vas spremi uradnik v tovarno. Tu sedete v dvigalo, ki vas popelje v III. nadstropje, v pisarno. V pisarni morate odločiti fotografski aparat, če ga imate s seboj, potem vam pa pojasni uradnik propagandnega oddelka v poljubnem jeziku ves proces dela v podzemnih delavnicah.

Najprej vam pokaže moten surov demant, kakršen pride iz Afrike. Na nebrušenem demantu ni nič zanimivega in lajk bi ga prav lahko zamenjal s koščkom umazanega stekla. Šele z brušenjem dobi demant krasen sijaj, zaradi katerega ga tako visoko cenijo. Nebrušeni demant ima obliko oktaedra, dveh druga na drugi stoječih piramid. Prerez nebrušenega demanta bi bil podoben dvema velikima črkama B, stoječima druga na drugi in dotikajočima se na najširšem kraju.

Prva naloga brusarja je demant očistiti, potem pa razpoloviti ga na dve piramidi. Pod močnim povečevalnim steklom vidite v demantu tenke žilice. In baš v te žilice naprav: brusarč zarezo, ki v njo zatagne svoj poseben nožič in udari nanj, da razpade demant na dve polovici. Čeprav se zdi to zelo enostavno, je v resnici to delo precej težko in sicer zato, ker je demant izredno trd, obenem pa zelo krhki. Če je demant večji, ga režejo s posebnimi pilkami, posutimi z

demantnim prahom. Ko je demant očiščen in razpolovljen, sledi pravo brušenje in sicer po namenu, ki naj mu demant služi. Brušenje je torej odvisno od tega, ali se bo demant rabil za prstan, za ogrlico, za kravato, g'o. za zapetnico itd.

Brušenje demantov je zelo fino delo in brusar se mora učiti tri leta predno dobi v roke prvi demant. Učenje na demantih bi bilo seveda predrago Brusarč zavije najprej demant v nekakšno zlitino kovin (zlitina je 'aira tovarne) na koncu kovinaste paličice. Ta paličica je na drugem koncu pritrdjena na sklep, ki se prosto pletnika. Pod njo se suče okrogla kovinasta plošča v velikosti gramofonske plošče. Vsa naprava močno spominja na gramofon. Mislimo si gramofonsko ploščo, nad njo pa ročico, ki je v njej pritrdjena igla na premični rami, pa imamo sliko naprave za brušenje demantov. Na mestu igle je v paličici pritrdjen surov demant. Brusarč ima na očesu povečevalno steklo, ramico pa drži v roki. Z nagibanjem ramice nagiba demant, ki se brusi ob vrtečo se ploščo pod njim. Po določenem načinu brušenja dobi demant svoj poseben sijaj in s tem tudi vrednost. Brušenje je zelo težko, ker so demanti krhki.

V teh delavnicah so brusili tudi največji demant sveta Cullinan, ki so ga našli v Transvaalu v južni Afriki. Tehtal je prvotno 3025,75 karatov (karat je približno petina grama). Ker je bila njegova vrednost ogromna in ker bi ga nihče ne mogel kupiti, so ga razbili na tri dele. Zdej je v zakladnici angleškega kralja. V Amsterdamu pa še zdej kažejo model tega največjega demanta na svetu in stroj, ki so ga na njem brusili.

Zastrupljevalci v starih časih

Strup v zločinčevih rokah je najstrašnejše orožje. Če pogledamo v preteklost, se lahko prepričamo, da so bile velike zastrupljevalske afere skoraj vedno v zvezi z ženskimimi imeni. Najslavitejši strup v zgodovini je bila neapolska voda — aqua toffana, ki so zastrupili z njo v Italiji v 17. in 18. stoletju nad 100 ljudi. Svoje ime je dobil ta strup po ženi Toffani. Toffana je žvela najprej v Palermi, pozneje se je pa preselila v Neapolj. Svojim odjemalcem je pošiljala strup kot zdravilo v stekleničkah, ki je bila na njih podoba svetnika z napisom »Manua sv. Tomaža iz Barija«. Od leta 1659 je zastrupljala Toffana ljudi in šele l. 1709 so jo zasačili. Za nekaj časa se je skrila v samostan, potem so jo pa aretirali in do groznem mučenju je svoje zločine priznala. Umrla je v ječi. Po njeni smrti je bila preiskava ustavljena, ker bi bili kompromitirani visoko stoječi mož-

je. O strupu samem nam zgodovina ne pove mnogo, znano je le, da so zadoštovali 3 ali 4 kapljice, da je nastopila smrt. Zastrupljenec je pa umiral polagoma, brez zunanjih znakov.

Iz 17. in 18. stoletja je znan tudi strup, ki se je imenoval v Franciji »prasek dedščine«. Margarette d'Abbray, čudovito lepa žena, je zastrupila vso rodbino, nazadnje je pa končala na morišču. Druga zloglasna zastrupilka je bila Gottfrieda Gesche iz Bremena. V petih mesecih je zastrupila mater, očeta, dve hčerki, sina, ljubčka, brata, prijateljico, 6-letnega otroka in še nekaj drugih ljudi. Splošno pozornost je vzbudil lani proces proti zastrupilki iz madžarske vasi Tiszazuga, ki je pomagala mnogim ženam odkrizariti se mož in nadležnih ljubčkov.

Na Silvestrovo! Bomba smeha!

»Pat in Patachon čarostrelca«

Kino »Ljubljanski dvorec«

Čudovita ura

V Ženevi so izdelali letos posebno komplicirano žepno uro, sestavljeno iz 920 delcev. Neverjetno je, kaj vse ta ura kaže. V prvi vrsti je to žepni budilnik, ki bije ure in četrti na štiriglasnem zvončku, če pa pritisnejo na posebno napravo, bije ura tudi minute. Na eni strani je dvojni kronograf na petine sekunde, ki mu je priključen števec ur in minut ter dva kazalca, ki kažeta, kako so navite prožine. Ura kaže tudi datum, mesec in dan v tednu, kakor tudi lunino pot. Na drugi strani ure kažejo kazalci zvezdni čas ter razliko med pravim in srednjim solničnim časom. Na uri lahko ugotovimo tudi čas solničnega vzhoda in zahoda. Sredi zadnjega urnika se vidi v eliptičnem okencu zvezdni firmament, kakršen je v človeškem očesu ob poljubnem času.

Pri vsem tem pa ta čudovita ura ni velika. Premer urnika znaša komaj 50 milimetrov, cele ure pa okrog 62 mm. Koifko stane, ni povedano, gotovo pa je, da ne bo dostopna navadnemu človeku, saj so jo izdelovali najboljši strokovnjaki na tem polju in velja za največjo redkost na svetu.

Iz Trbovelj

— Silvestrovanje. Letošnje silvestrovanje bo radi krise zelo omejeno. Privedli bodo Silvestrove družabne večere za vseje članstvo Zveze bojevnikov pri Volkartu in trboveljski gasilci pri spancu. V večjem obsegu pa se bo vršilo silvestrovanje v Sokolskem domu.

— Nesreča pri delu. V Novem savskem polju se je dne 28. t. m. težko ponesrečil kopač Hrovat Anton. S tovarišem je tekal tram, nato pa ga pritrjeval s železno spojko. Ker strop še ni bil opašen, se je nezadoma isločil iz stroga kos premoza, kaj mu je padel na roko ter mu stornil člen palca.

NAZNANILO!

Oblačilnica za Slovenijo

R. Z. Z. O. Z.

se je PRESELILA dne 28. decembra 1932 z Miklošičeve ceste 7 v poslopje GOSPODARSKE ZVEZE v Ljubljani

Tyrševa (Dunajska) cesta št. 29.

in se cenjenim odjemalcem priporoča še v nadalje.

15410

KLISARNA

Telef. 2495

Iskrvuje obojavne in večbarvne črne kilice, obojavne in večbarvne avtotipije, kombinirane kilice za savaden in finoji papir, kilice po poročilih, slikah in risbah, rotokopnih in fotografijah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 28

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v smetih. Za odgovor smatka! — Na vprašanja brez smatka ne odgovarjamo. Najmanjši oglaš. Dtn 6.—

DOPIŠOVANJE

DVIGNITE PISMA v upravi »Slov. Narod«: Božič; Dobra gospodinja; Raronoli 5224; Sreben dom 4630; Zanesljiv 4329.

ZIVALI

PURANE pitane, zaklane, očiščene, 5 kg 76 Dtn, 10 kg 150 Dtn, franko naročnik — raspolijlja — G. Drechsler, Turja. 4906

SLUŽBE

— ISCEM VEČ KUHARIC, sobaric, natakaric, začelnic za tamburaško kapelo in deklet za hišna dela. Služb imamo dosti na raspolago. Vsaka reflektantinja mora priti osebno radi namestitvenja. Na pismena vprašanja odgovarjamo samo, če se pošlje znamko za 2 Dtn. Prenočitve zelo poceni. Vsaka dobi službo v najkrajšem času. — Službinski zavod, Zagreb, Gajeva 27. 4903

NATAKARICA sposobna vodstva gostilne, z večletnimi spričevaji, se išče za takoj. — Gostilna Medveščak, br. 2, Zagreb. 4904

TRGOVSKI POSLOVOJNA se išče za samostojno vodstvo večje specializirane in delikatesne trgovine v Zagrebu. Kaveljja potrebna. — Ponudbe s navedbo plače na poštni predal 201, Zagreb. 4905

KUPIM

DOLARJE do 600 komadov — plačam po visoki ceni, ker nujno rabim. — Naslov v upravi »Slovenskega Narodac«. 4906

RAZNO

Vino kuhano poceni, v bufetu mojem ti dobili, zato le pridi k meni, do polnoči lahko se veselijo! BURET BRISKI, PALAČA »GRAFIKE«.

DELO

more v teh težkih časih vsak dobiti še najlaže s ureditvijo pletenja na domu. Dajemo sproti delo vsakemu, ker prevzamamo izdelane pletenine. Jobavljamo prejico (volno) in ispiščujemo mezo za pletenje, kar dokazuje mnogo zahvalnih pisem. Ako hočete delati in zaslužiti, se obrnite zaupno za brezplačne oprostke na firmo:

DOMAČA PLETARSKA INDUSTRIJA
»OSIP KALIS, Maribor, Trubarjeva 3. odd. 27.

ČEVLJI NA OBROKE »TEMPO«, LJUBLJANA, Gledališka ulica št. 4 (nasproti opere). 125/4

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14 72/7

Vsa pleskarska in soboslikarska dela izvršuje točno, sočno in po konkurenčnih cenah pod garancijo družba s o. z. J. HLEBŠ

pleskarstvo in soboslikarstvo LJUBLJANA, Mestni trg 19 ali Cankarjevo nabrežje 21. Telefon 7070

GOSTILNA »PRI FAJMOSTRU«

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 5
toči izborna vina:
v gostilni namizno Din 8.— čez ulico 7.—
» » riziing » 12.— » » 10.—
» » črno » 10.— » » 8.—
» » cviček » 12.— » » 10.—
» » mozler » 14.— » » 12.—

Morske ribe

v veliki izbiri. Suhe na razne načine in druga jedila; purani in piščanci, odojek na janju. — Cene nizke!

OPERNA KLET, Gledališka ulica št. 2

TOČILNICA

Cankarjevo nabrežje 5 in Breg 2 — toči vse vrste šibniških vin iz lastnih vinogradov.

Čez ulico vsa vina á Din 8.—
Zeleč srečno novo leto se priporoča
I. A. SUNARA.